

**FACTORS AFFECTING THE QUALITY OF EDUCATION IN PRIMARY
SCHOOL AND THEIR THEORETICAL FOUNDATIONS**

Abdumalikova Ezoza Akmal qizi

2nd year Master's student in "Theory and Methodology of Primary Education", Kimyo
International University in Tashkent

ANNOTATION

The article examines the main factors affecting the quality of primary education and their theoretical foundations. The study results indicate that strategic planning, the quality of infrastructure and facilities, as well as the quality of school accreditation, significantly influence the quality of primary education. The research was conducted through an in-depth literature review, allowing the identification of theoretical foundations for improving education quality and the development of practical strategies. Moreover, the findings can serve as a basis for empirical research and be useful in designing measures to enhance quality in schools and the education management system.

Keywords: Primary education, Quality of education, Strategic planning, School accreditation, Infrastructure and facilities, Teacher qualification, Parental and community involvement, Pedagogical theory, Educational process, Education assessment

**BOSHLANG‘ICH SINFLARDA TA‘LIM SIFATIGA TA‘SIR KO‘RSATUVCHI
OMILLAR VA ULARNING NAZARIY ASOSLARI.**

Toshkent Kimyo xalqaro universiteti
Ta‘lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (Boshlang‘ich ta‘lim)
yo‘nalishi 2-kurs magistranti

Abdumalikova E'zoza Akmal qizi

ANNOTATSIYA

Maqolada boshlang'ich sinflarda ta'lim sifatiga ta'sir qiluvchi asosiy omillar va ularning nazariy asoslarini o'rganishga qaratilgan. Tadqiqot natijalari strategik rejalashtirish, infratuzilma va jihozlar sifati hamda maktab akkreditatsiyasi sifatining boshlang'ich ta'lim sifatiga sezilarli ta'sir ko'rsatishini ko'rsatadi. Tadqiqot chuqur adabiyot tahlili asosida olib borilgan bo'lib, ta'lim sifatini oshirishda nazariy asoslarni aniqlash va amaliy strategiyalarni ishlab chiqishga imkon yaratadi. Shu bilan birga, natijalar empirik tadqiqotlar uchun asos bo'lib xizmat qilishi mumkin, maktablar va ta'lim boshqaruv tizimlarida sifatni yaxshilashga yo'naltirilgan chora-tadbirlarni ishlab chiqishda foydali hisoblanadi.

Kalit so'zlar: Boshlang'ich ta'lim, Ta'lim sifati, Strategik rejalashtirish, Maktab akkreditatsiyasi, Infratuzilma va jihozlar, O'qituvchi malakasi, Ota-ona va jamiyat ishtiroki, Pedagogik nazariya, Ta'lim jarayoni, Ta'limni baholash

ФАКТОРЫ, ВЛИЯЮЩИЕ НА КАЧЕСТВО ОБРАЗОВАНИЯ В НАЧАЛЬНЫХ КЛАССАХ, И ИХ ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ

Абдумаликова Эъзоза Акмал кизи

Магистрант 2-го курса направления Теория и методика начального образования,
Ташкентский международный университет Кимё

АННОТАЦИЯ

В статье рассматриваются основные факторы, влияющие на качество начального образования, и их теоретические основы. Результаты исследования показывают, что стратегическое планирование, качество инфраструктуры и оборудования, а также качество аккредитации школ оказывают значительное влияние на качество начального образования. Исследование проведено на основе глубокого анализа литературы, что позволяет определить теоретические основы повышения

качества образования и разработать практические стратегии. Кроме того, результаты могут служить основой для эмпирических исследований и быть полезными при разработке мер по улучшению качества в школах и системе управления образованием.

Ключевые слова: Начальное образование, Качество образования, Стратегическое планирование, Аккредитация школы, Инфраструктура и оборудование, Квалификация учителя, Участие родителей и общества, Педагогическая теория, Образовательный процесс, Оценка образования

Kirish

Boshlang'ich ta'lim – jamiyatning kelajagi va shaxs rivojlanishining eng muhim bosqichi hisoblanadi. Bu davrda o'quvchilarda nafaqat akademik ko'nikmalar, balki ijtimoiy, kommunikativ va tanqidiy fikrlash qobiliyatlari shakllanadi. Ta'lim sifati esa ushbu jarayonlarning samaradorligini aniqlovchi asosiy ko'rsatkichdir[1].

Xalqaro tadqiqotlar ko'rsatadiki, boshlang'ich sinflarda ta'lim sifati ko'plab omillarga bog'liq bo'lib, ular o'qituvchi malakasi, o'quvchi xususiyatlari, maktab muhiti, ota-ona va jamiyat ishtiroki kabi jihatlarni o'z ichiga oladi (Frontiers in Education, 2025; Asian Journals, 2024). O'zbekiston Respublikasi va boshqa davlatlarda olib borilgan tadqiqotlar ham bu omillarning ta'lim sifatiga bevosita ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi[2].

Maqolaning maqsadi – boshlang'ich sinflarda ta'lim sifatiga ta'sir ko'rsatuvchi omillarni aniqlash, ularning nazariy asoslarini tahlil qilish va xalqaro hamda mahalliy olimlarning tadqiqotlarini solishtirishdir.

Ta'lim sifati inson hayotining turli jabhalariga chuqur ta'sir ko'rsatadi va ijtimoiy-iqtisodiy, texnologik hamda inson resurslarini rivojlantirish sohalari bilan chambarchas bog'liqdir. Yuqori sifatli ta'lim nafaqat shaxsning bilim va ko'nikmalarini oshirishga

xizmat qiladi, balki mamlakatning barqaror iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishiga ham sezilarli hissa qo'shadi. Shu sababli, boshlang'ich ta'lim sifati va unga ta'sir qiluvchi omillarni aniqlash va tahlil qilish bugungi kunda pedagogika va ta'lim boshqaruvi sohalarida katta ahamiyat kasb etadi[3].

Ushbu tadqiqot sifat jihatdan olib borilgan bo'lib, ilgari bajarilgan tadqiqotlar va ilmiy jurnallar orqali chuqur adabiyot tahlili amalga oshirilgan. Tadqiqotning maqsadi boshlang'ich maktablarda ta'lim sifatiga ta'sir qiluvchi asosiy omillarni aniqlash va ularning nazariy asoslarini o'rganishdan iborat. Natijalar strategik rejalashtirish, maktab infratuzilmasi va jihozlar sifati hamda maktab akkreditatsiyasi sifatining boshlang'ich ta'lim sifatiga sezilarli ta'sir ko'rsatishini ko'rsatadi.

Dastlabki gipoteza tadqiqot natijalariga ko'ra, strategik rejalashtirish maktab akkreditatsiyasi sifatiga, shuningdek, jihozlar va infratuzilma sifatiga ta'sir qiladi. Shu bilan birga, strategik rejalashtirish ta'lim sifatiga bevosita ta'sir ko'rsatadi, infratuzilma va jihozlar sifati esa shu jarayonlarni qo'llab- quvvatlaydi. Shuningdek, tadqiqot akkreditatsiya sifatini vositachi o'zgaruvchi sifatida hisoblab, strategik rejalashtirish va jihozlar sifati orqali ta'lim sifatiga bilvosita ta'sir qilish mumkinligini aniqlaydi.

Ushbu tadqiqot natijalari ta'lim sifatini yaxshilash bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqishda, shuningdek, turli maktab darajalarida empirik tadqiqotlar uchun manba sifatida foydalanish imkonini beradi.

Ta'lim ko'plab mamlakatlar, ayniqsa rivojlanayotgan mamlakatlar uchun markaziy ahamiyatga ega, chunki ta'lim inson resurslarini rivojlantirish, iqtisodiy taraqqiyot va keng jamoatchilikni ilgari surish uchun asosiy sarmoya hisoblanadi[4]. Ta'lim sifati makroiqtisodiyotning yaxshilanishiga, mehnat unumdorligi va innovatsiyalarni oshirishga, qashshoqlikni kamaytirishga hamda ijtimoiy qadriyatlarni, jumladan, imkoniyatlarni kengaytirish va tenglikni targ'ib qilishga sezilarli ta'sir ko'rsatadi[5].

Bu holat ko'plab tadqiqotchilarni, ayniqsa kambag'al va rivojlanayotgan mamlakatlarda, ta'lim sifatini oshirishning qanchalik samarali ekanligini aniqlash maqsadida chuqur va keng qamrovli tadqiqotlar o'tkazishga undadi. Shu bilan birga, ko'plab tadqiqot natijalari ziddiyatli bo'lib, ba'zi ishlar keng jamoatchilik uchun ta'limga oson kirishni rag'batlantiradi, lekin ta'lim sifatini yaxshilash va mehnat kuchining ta'lim darajasini oshirish masalasini yetarlicha e'tiborga olmaydi.

Bu natijalar shuni ko'rsatadiki, ta'lim barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishda muvaffaqiyat ko'rsatkichi sifatida har doim ishonchli indikator bo'lmasligi mumkin. Shu bilan birga, boshqa tadqiqotlar ta'lim darajasi yuqori bo'lib, ta'lim sifatining oshishi bilan birga bo'lsa, bu mahsuldorlik va texnologik taraqqiyotning katalizatori bo'lishi mumkinligini ko'rsatadi. Bu esa iqtisodiy sohalarni kengaytirishga yordam berib, mamlakat yalpi ichki mahsulotini oshirishga hissa qo'shadi[6].

Ko'plab mamlakatlar, ayniqsa rivojlanayotgan davlatlar uchun, ta'lim millat muvaffaqiyatining belgilovchi omillaridan biri sifatida katta ahamiyatga ega. Bu jarayonda ta'lim sifati muhim omil bo'lib, u hech qachon e'tibordan chetda qolmasligi lozim. Ta'lim sifatiga ta'sir qiluvchi eng muhim omillardan biri – strategik rejalashtirish bo'lib, u ta'lim muassasalarining barqarorligini va javobgarligini oshirish uchun asosiy tizimni belgilaydi.

Strategik rejalashtirish maktablarga yillik ish rejalarini ta'lim muassasalarining vazifasi va maqsadlariga muvofiq shakllantirishga yordam beradi, shunda barcha maktab faoliyatlari ta'lim sifatiga hissa qo'shadi. Shu bilan birga, strategik rejalashtirish barcha manfaatdor tomonlarni, jumladan o'qituvchilar va maktab qo'mitalarini jalb qilish orqali hamkorlik muhiti yaratishga xizmat qiladi va ta'lim sifatini oshirishga yo'naltirilgan strategik tashabbuslarni qo'llab- quvvatlaydi.

Strategik rejalashtirish, shuningdek, manfaatdor tomonlar o'rtasidagi muvofiqlashtirishni kuchaytirish va resurslardan samarali foydalanishni ta'minlash

orqali maktab akkreditatsiyasi sifatini yaxshilab, ta'lim sifatini sezilarli darajada oshirishi mumkin. Samarali strategik rejalashtirish orqali o'qituvchilar sifati, bitiruvchilar tayyorgarligi va maktab dasturlari sifatini oshirish mumkin, bu esa maktabning raqobatbardoshligini oshiradi.

Rivojlanayotgan mamlakatlarda ta'lim sifatini qo'llab- quvvatlovchi boshqa muhim omil – maktab infratuzilmasi va jihozlar sifatidir. Sifatli va to'liq jihozlangan infratuzilma samarali o'quv muhiti yaratishda va bitiruvchilar sifatini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Yaxshi ta'minlangan va muntazam saqlanadigan infratuzilma o'quv jarayonini samarali qo'llab- quvvatlaydi, bu esa ta'lim sifatiga ijobiy ta'sir qiladi.

Metodologiya

Ushbu tadqiqot boshlang'ich sinflarda ta'lim sifatiga ta'sir qiluvchi asosiy omillarni aniqlash va ularning nazariy asoslarini o'rganishga qaratilgan sifat jihatidagi yondashuvdan foydalanadi. Tadqiqotda strategik rejalashtirish, maktab infratuzilmasi va jihozlar sifati hamda maktab akkreditatsiyasi sifati kabi ta'lim sifatini belgilovchi omillar tahlil qilinadi. Bu yondashuv ta'lim sifati o'zgaruvchilarining prognozlovchi omillari haqida kengroq tasavvur beradi va kelajakdagi empirik tadqiqotlar uchun poydevor bo'lib xizmat qiladi.

Oldingi tadqiqot maqolalari mavzu bilan bog'liqligi asosida bosqichma- bosqich yig'ilgan. Tadqiqot jarayonida quyidagi savollar tahlil qilinadi strategik rejalashtirish maktab akkreditatsiyasi sifatiga qanday ta'sir qiladi; strategik rejalashtirish infratuzilma va jihozlar sifatini yaxshilashga qanday hissa qo'shadi; infratuzilma va jihozlar sifati maktab akkreditatsiyasiga ta'sir qiladimi; shuningdek, strategik rejalashtirish, infratuzilma va jihozlar sifati hamda akkreditatsiya sifati boshlang'ich ta'lim sifatiga qanday ta'sir ko'rsatadi.

A.X. Abdullaevning tadqiqotlarida boshlang‘ich ta‘lim jarayonida innovatsion pedagogik metodlarni qo‘llash o‘quvchilarning bilim, ko‘nikma va kompetensiyalarini rivojlantirishda muhim omil sifatida talqin etiladi. Muallifning ta‘kidlashicha, interfaol usullar, muammoli ta‘lim texnologiyalari hamda axborot-kommunikatsiya vositalaridan samarali foydalanish o‘quvchilarning mustaqil fikrlashini faollashtiradi va dars jarayonidagi ishtirokini oshiradi[7].

Shuningdek, o‘qituvchining metodik tayyorgarligi va innovatsion yondashuvi ta‘lim sifatini belgilovchi asosiy omillardan biri ekanligi qayd etiladi. Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni tizimli ravishda joriy etish boshlang‘ich sinflarda ta‘lim samaradorligini oshirishga, o‘quvchilarning akademik natijalarini yaxshilashga hamda ularning ijodiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Adabiyot tahlili nazariy asoslar, ilgari o‘tkazilgan tadqiqotlar natijalari va boshqa ilmiy manbalarni o‘z ichiga oladi, ular tadqiqotning ilmiy poydevorini tashkil qiladi. Adabiyotlarni tahlil qilish faqat o‘qishdan iborat emas, balki mavzu bo‘yicha mavjud tadqiqotlarni chuqur va tanqidiy baholashni anglatadi. Shu orqali tadqiqotchilar boshlang‘ich sinflarda ta‘lim sifatini oshirishga yo‘naltirilgan ilmiy hissa qo‘shish imkoniyatini aniqlaydi.

Ushbu tadqiqot boshlang‘ich sinflarda ta‘lim sifatiga ta‘sir qiluvchi omillarni o‘rganishga qaratilgan sifat jihatidagi yondashuvdan foydalanadi. Tadqiqotda ilgari o‘tkazilgan va mavzuga mos bo‘lgan tadqiqotlar natijalarini chuqur adabiyot tahlili orqali o‘rganish usuli qo‘llaniladi. Tadqiqotda strategik rejalashtirish, maktab infratuzilmasi va jihozlar sifati, shuningdek, maktab akkreditatsiyasi sifati kabi ta‘lim sifatini belgilovchi asosiy omillar tahlil qilinadi. Bu yondashuv ta‘lim sifatiga ta‘sir etuvchi prognozlovchi omillar haqida kengroq tasavvur beradi va kelajakdagi tadqiqotlar uchun dastlabki poydevor bo‘lib xizmat qiladi.

Oldingi tadqiqot maqolalari tadqiqot mavzusiga mosligi bo'yicha bir necha bosqichda yig'ilgan. Tadqiqot jarayonida quyidagi masalalar tahlil qilinadi strategik rejalashtirish maktab akkreditatsiyasi sifatiga ta'sir qiladimi; strategik rejalashtirish infratuzilma va jihozlar sifatiga qanday hissa qo'shadi; infratuzilma va jihozlar sifati akkreditatsiya sifatini oshiradimi; strategik rejalashtirish, infratuzilma va jihozlar sifati, shuningdek, akkreditatsiya sifati ta'lim sifatiga qanday ta'sir qiladi.

Adabiyot tahlili nazariyalar, ilgari o'tkazilgan tadqiqotlar natijalari va boshqa ilmiy manbalarni o'z ichiga oladi, ular tadqiqot faoliyatining ilmiy asosini tashkil qiladi. Adabiyotlarni tahlil qilish faqat ularni o'qish emas, balki mavzu bo'yicha mavjud tadqiqotlarni chuqur va tanqidiy baholashni anglatadi. Adabiyot tahlilining maqsadi tadqiqotchilarga boshlang'ich sinflarda ta'lim sifatini oshirishga yo'naltirilgan ilmiy hissa qo'shish imkonini beradi[8].

Natija

Ushbu tadqiqot boshlang'ich sinflarda ta'lim sifatiga ta'sir qiluvchi asosiy omillarni aniqlash va ularning nazariy asoslarini o'rganishga qaratilgan. Tadqiqotning birinchi maqsadi boshlang'ich maktablarda ta'lim sifatiga ta'sir etuvchi omillarni aniqlashdan iborat edi. Shu maqsadda savol shakllantirildi: "Boshlang'ich sinflarda ta'lim sifatiga ta'sir qiluvchi asosiy omillar qanday?"

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ta'lim sifati bir qator omillarga bog'liq: malakali va yaxshi tayyorlangan o'qituvchilar, sifatli o'quv dasturi va o'qitish materiallari, yetarli moliyaviy mablag'lar va resurslar, sinf hajmi va o'qituvchi-o'quvchi nisbati, ota-ona va jamoatchilik ishtiroki, ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy sharoitlar, o'qituvchilarning professional rivojlanishi hamda ta'lim siyosati va boshqaruv tizimi.

Tahlil natijalari shuni ko'rsatdiki, ta'lim sifatiga eng katta ta'sir etuvchi omillar quyidagilar:

1. **O'qituvchi omillari:** malaka, metodik tayyorgarlik, dars rejasi va pedagogik yondashuv.
2. **O'quvchi omillari:** individual qobiliyatlar, motivatsiya, ijtimoiy va kommunikativ ko'nikmalar.
3. **Maktab muhit omillari:** sinf hajmi, infratuzilma, texnologik resurslar.
4. **Ota-ona va jamiyat omillari:** uy sharoitida qo'llab-quvvatlash, ota-ona ishtiroki va jamiyatning ta'limdagi roli[9].

Amaliy ma'noda, o'qituvchilarning javobgarligi to'g'risidagi joriy muhokamalar o'qituvchilar ishining ishonchli tarzda kuzatilishi va baholanishi mumkin bo'lgan jihatlariga e'tibor berish zarurligini ko'rsatadi. Bizning fikrimizcha, o'qituvchilarning o'quvchilar bilan kundalik aloqalari ushbu tizimga kiritish mumkin bo'lgan eng muhim yo'nalishdir. Ushbu yo'nalish o'qituvchilar faoliyatining boshqa jihatlari ahamiyatini kamaytirmasdan, balki ularning sinfdagi kundalik hayotining asosiy qismi sifatida o'zaro ta'sirning muhim aspekti ekanligi mamlakatimizda tadqiqotchilar tomonidan yetarlicha yoritilmagan[10].

Tahlil va Muhokama

Xalqaro tadqiqotlar (Finlyandiya, AQSH, Koreya, Singapur) shuni ko'rsatadiki, pedagogik malaka va sinf resurslari ta'lim sifatini sezilarli darajada oshiradi. Masalan, AQSHda raqamli o'quv resurslarini joriy etish o'quvchilarning akademik ko'rsatkichlarini yaxshilashga yordam bergan (arXiv, 2025)[11].

O'zbekiston sharoitida ham o'qituvchilarning malakasi va professional rivojlanishi, sinf hajmi va ota-ona hamkorligi ta'lim sifatiga katta ta'sir ko'rsatadi. Respublika olimlari, jumladan, A.X. Abdullaev va N.A. Qodirova, boshlang'ich ta'limda innovatsion metodlarni qo'llash orqali ta'lim samaradorligini oshirish bo'yicha tadqiqotlar olib borgan.

Chet el va O'zbekiston tajribalari solishtirilganda, asosiy farq shundaki, xalqaro maktablarda texnologik resurslar va o'quvchi markazida yondashuv ko'proq rivojlangan, O'zbekistonda esa pedagogik malaka va o'qituvchi motivatsiyasini oshirish ustuvor vazifa hisoblanadi.

Boshlang'ich maktablarda strategik rejalashtirish ta'lim sifatini oshirish va maktab akkreditatsiyasini yaxshilashda muhim omil hisoblanadi. SMART yondashuvi va SWOT tahlili kabi metodlardan foydalangan holda strategik rejalashtirish maktabning vazifasi va maqsadlarini milliy ta'lim standartlariga muvofiqlashtirishga yordam beradi, shuningdek, mas'uliyatni ta'minlab, ta'lim sifatining barqarorligini rag'batlantiradi[12].

Strategik rejalashtirish maktab akkreditatsiyasini yaxshilashga quyidagi yo'llar bilan hissa qo'shadi aniq maqsadlar belgilash, resurslarni samarali taqsimlash va manfaatdor tomonlar o'rtasida hamkorlikni rag'batlantirish. Bu esa maktabning milliy ta'lim standartlariga mosligini oshirib, natijada ta'lim sifatini yaxshilashga olib keladi.

Bundan tashqari, strategik rejalashtirish yetakchilik va akkreditatsiya standartlarini moslashtirish, o'quv dasturini takomillashtirish va jamoatchilik ishtirokini rag'batlantirish orqali boshlang'ich maktablarda akkreditatsiya sifatiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Bu yondashuv bitiruvchilarni kelajakdagi talab va ehtiyojlarga tayyorlashga yordam beradi[13].

Shuningdek, strategik rejalashtirish maktablarda umumiy sifatni boshqarish tizimining samaradorligini oshirish, o'qituvchi va rahbarlarning mas'uliyatini kuchaytirish hamda resurslarni samarali boshqarish orqali akkreditatsiya sifatini yaxshilashga xizmat qiladi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, chuqur strategik rejalashtirish atrof- muhit tahlili, manfaatdor tomonlarning jalb qilinishi va dastur resurslarini samarali boshqarish orqali maktab akkreditatsiyasini muvaffaqiyatli amalga oshirish va ta'lim sifatini oshirish imkonini beradi.

Xulosa

Boshlang'ich sinflarda ta'lim sifati ko'plab omillarga bog'liq bo'lib, ularni tahlil qilish va o'rganish ta'lim jarayonini samarali tashkil etish uchun zarur. Xalqaro va O'zbekiston tajribalari shuni ko'rsatadiki:

- O'qituvchi malakasi va motivatsiyasi ta'lim sifatini oshiradi.
- Maktab muhiti va sinf resurslari o'quvchilarning akademik ko'rsatkichlariga ta'sir qiladi.
- Ota-ona va jamiyat hamkorligi o'quv jarayonini qo'llab-quvvatlaydi.

Ushbu tadqiqot boshlang'ich sinflarda ta'lim sifatiga ta'sir qiluvchi omillarni aniqlashga qaratilgan. Ta'lim sifatiga maktab ichidagi va maktab tashqarisidagi bir qancha omillar ta'sir qiladi. Maktab ichidagi asosiy omillar quyidagilardan iborat: o'qituvchilarning malakasi va tayyorgarligi, o'qitish metodlari, o'quv dasturi va dars materiallari, o'quvchi-o'qituvchi nisbati, o'qituvchilarning professional rivojlanishi, ta'lim siyosati, darsga qatnashish darajasi va sinf hajmi.

Shuningdek, maktab tashqarisidagi omillar ham ta'lim sifatiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Bular orasida ota-ona va jamoatchilik ishtiroki, ijtimoiy-iqtisodiy sharoit va madaniy omillar muhim rol o'ynaydi. Tadqiqot natijalari ko'rsatdiki, boshlang'ich sinf o'qituvchilarining fikriga ko'ra, yuqorida sanab o'tilgan barcha omillar ta'lim sifatini shakllantirishda katta ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Frontiers in Education. Developing Primary School Students' Language Skills: A Methodological System. 2025.
2. O'zbekiston Respublikasi Ta'lim Vazirligi statistik ma'lumotlari. 2024.
3. iiste.org. Factors Affecting the Quality of Education at Primary School Level. <https://www.iiste.org/Journals/index.php/RHSS/article/view/21518>
4. UNESCO. *Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives*. Paris: UNESCO, 2017.

5. Hanushek, E.A., Woessmann, L. *The Knowledge Capital of Nations: Education and the Economics of Growth*. Cambridge, MA: MIT Press, 2015.
6. UNESCO. (2020). *Global Education Monitoring Report*. Paris: UNESCO.
7. Abdullaev, A. X. (2022). Boshlang'ich ta'limda innovatsion metodlardan foydalanish samaradorligi. *Pedagogik tadqiqotlar jurnali*.
8. S. Hadi, A. A. Salsabila, E. Diana, M. Rahayu, E. Language, and E. Study, "Learning at Widoro State Primary School," vol. 45, no. 1, pp. 221–226, 2003
9. (Lahore district study). (2023). Factors affecting the quality of education at primary school level.
10. W. M. Fariq, Z. Zamsiswaya, and S. Tambak, "Telaah Kepustakaan (Narrative, Tinjauan Sistematis, Meta-Analysis, Meta-Synthesis) dan Teori (Kualitatif, Kualitatif, Mix Method)," *J. Soc. Soc.*, vol. 2, no. 2, pp. 75–84, 2022, doi: 10.54065/jss.2.2.2022.264
11. arXiv. Enhancing Primary Teacher Training through Academic Portfolios. 2025. <https://arxiv.org/abs/2504.06159>
12. Asian Journal of Multidisciplinary Studies. (2024). Strategic planning, infrastructure and school accreditation quality. *Asian Journal of Multidisciplinary Studies*, 7(1).
13. Qodirova, N. A. (2021). Boshlang'ich ta'lim sifatini oshirishning zamonaviy yondashuvlari. *Ta'lim va innovatsiya ilmiy jurnali*.